ԹԻՒ 489 Է· ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ Ժ· 1875 7 ՅՈՒՆԻՍ ՇԱԲԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Շատ ճշմարիտ ըսեր են առեւնօք թէ, Ազգային ժողով ունենալը՝ ազդի մը կեանք ունենալ ըսել է. չատ իրաւ է ասիկա։ Ազգային ժողով չունեցող ազգ մը չապրիր ըսել է։

Մեր ազգային ժողովն ալ քանի որ դադրեցուցեր էր իր նիստերը, ազգին մէջ մեռելութիւն մը կը տիրէր. հաղիւ թէ նիստերը բացաւ, ազգը հոգի և կենդանութիւն առնել սկսաւ։ Չը մոռնանք յարելու անմիջապէս թէ, ազդի մը կեանքը՝ խորհրդարանական կռիւ ըսել է։

Իրաւ է թէ մէկ կողմէն Պաարիարք–նահապետ օրբազանը եղած կռիւը անմիջապէս խղդել կ՚ենայի, միւս կողմէն երեսփոխանք ալ կռիւ հանել կ՚ենային, սակայն երկուքին ալ ըրածը իրաւացի է, վասն զի երկուքն ալ իրենց ինկած պարտքն ու պաշտօնը կը կատարեն ատով, եթէ յանգանք կամ պատկառելիութիւն մը կայ՝ այն ալ օրէնսդրին է որ երեսփոխանաց կռուազանութեան պաշտօն, նախագահին ալ խաղաղարարութեան պաշտօն յատկացուցեր է. եթէ ես օրէնսդիր մ՚եղած ըլլայի, այդ երկու պաշտօնեութեան տէրերը փոխոխելով, մէկուն միւս կողմին կռուացայ, որով կռուազանը մէկ հատ, իսկ խաղաղարարները չատ ու եղած կըլլային։ Այս ալ բարեվոխութիւն մըն է, որ հոգեբոյս չըլլալով՝ Սահմանադրութեան վերաբերեալ յանձնաժողովոյ ուշադրութեանը կը յանձնենք։

Ատով հանդերձ երեկուան ընդհանուր ժողովին՝ ուրիշ անգամ այս առթիճան գործուելիք ըլլալու վորձը բնաւ ցոյց տուած չէր, անանկ որ մինչդեռ ասկէ առաջ մէկ խնդրոյն համար 5–6 նիստ կը զոհէր, այս հեղու մէկ նիստի մէջ 5–6 խնդիրը մէկէն

կարծես թէ աւելի լափեց ու կլլեց, քան թէ լուծեց լճացուց։

Քաղաքական ժողովոյ հրաժարականը ալ ուշէն նետեց, պատճառաբանեալ հրաժարադրի մը խնդիրը ձախ ուսէն նետեց, առանց ժխորին մէջ հողմաթափ ձդելու, Սբրուանձտեանին խնդիրը պատուհանէն դուրս նետեց, Իւթիւճեանի, Մարգարեանի և Երեսփոխանաց առաջարկութիւնները դրուն դուրս նետեց, Մուրատեան վարժարանի խնդիրը տանիքէն դուրս հանեց, փոխխելի դրամադրութեանց խնդիր մը մնաց, անոր ալ անունը փոխելով՝ «Վերաքննութիւն Պահմանադրութեան» դրաւ, որպէսզի այն Օրակարգին մէջի անուններու մէկը մը խնդիր մը՝ յաջորդ Օրակարգին մնացած չըլլայ։ Խնդիրի սովաւ չը հանդիպելնուն ա՛, ուրիշ անուն մը դիր՝ նորէն երեւան հանէ։

Սակայն այս մէկ ակնթարթի մէջ սպառած բոլոր խնդրոց ամենէն հետաքրքրականը՝ պատճառաբանեալ հրաժարագրի մը խընդիրն էր, որոյ առաջարկութեան օրինաւորութիւնը ճանչցուելով, Մասիսի խմբագիրը անմիջապէս խորհրդարանի սրահին մէջ կախուելու դատապարտուեցաւ։ Նախագահ սըրբազանը ասանկ սրտաչարժ տեսարանի մը չուզելով ականատես ըլլալ, գործադրութիւնը ետքի թողուլ առաջարկեց և թէպէտ երեսփոխաններէն ոմանք պնդեցին ատոր անմիջական գործադրութիւնը, բայց դատապարտեալը կախազանը հանելու համար չուանը քաշող երեսփոխան մը չը կարենալով գտնուիլ, որոշուեցաւ որ գործադրութիւնը ետ մնայ, մինչև որ այդ առաջարկութիւն ընող երեսփոխանը ինքը անձամբ խորհրդարանը ներկայ գտնուելով, մահապարտն ինքն իր ձեռօքը կախէ։ Խորհրդարանին մէջ կախուիլը ընդհ. ո՛ւ Մասիսի, կը զարմանանք, թէ ի՞նչպէս գինքը կամրջին գլուխը կախելը մտածող մը չը գտնուեցաւ։

Բայց և այնպէս երեկուան ընդհանուր ժողովը այնքան մեծ գործեր տեսաւ և այնքան չուտով, որ զարմանքնիս չը կրնալով բռնել, երբ հարցնելու ելանք թէ «միթէ երեսփոխանները խղճի՞ եկեր կամ չնո՞ւհք առեր են»

Պատասխան ընդունեցինք թէ, ժողովին այս առտիճան գործունէութեան պատճառը ո՛չ այս է ո՛չ այն, այլ բուն պատճառը՝ ձեռնթափ է։

Մենք այս բառը բառարանին մէջ չը գտանք. ուստի առանց նշանակութիւնը հասկընալ ուզելու՝ պահ մ՚ալ ատոր արդիւնքը տեսնելու սպասենք։

ՏՕՔԹԷՕՌ ՓԸՆՏԼԻ

Մօտերս այս անունով բժիշկ մը երեւան ելեր է։

Իրեն դիմող բոլոր հիւանդները — առանց բացառութեան — անդիի աշխարհը ղրկելու մասին ունեցած յաջողակութենէն մեծ համբաւ ստանալով՝ բաւական յաճախորդներ ձեռք անցուցեր է։

Տօքթէօռ Ֆընտլա—ուրիշ բժշկաց պէս—ֆռանք-ընտրելի համար խորհրդակոչ տօքթօրներու պէտք չունենալով՝ ուղածին պէս կը վարուի և հիւանդներն ըստ նոր մեթօտի դարմանելով՝ մեռնելիքները ժամ առաջ կը մեռցնէ և առողջանալիքներն ալ իրեն եկամուտի աղբիւր սեպհականելով՝ ամիսներով անկողնի ծառայեցնել կուտայ։

Բայց սակայն ուրիշ բժշկաց պէս իր այցելութիւնները սուղ չըլլալով՝ որչափ ալ հեռու տեղ ըլլայ 2 չէյրէք մէճիտիյէով կերթայ։

Միայն կամուրջին ստակը և ֆիուն վարձը հիւանդին տէրոջը վրայ ըլլալու պայմանաւ։

Տօքթօռ Ֆընտլա, նաև պայիկներու, դիւթիչներու և ընկ. հաւատք ընծայելուն՝ ամեն կարգի անձանց մէջ մեծ պատիւ գտած

է, ուսոի ընթրելոյ, պէյնելոյ վերաբերեալ անուշահոտութիւնները անձամբ կը վաճառէ հիւանդին, իր ճիտը կախած կանանչ պայուսակին մէջէն։

Չը գիտցուիր թէ, ո՛ր բժշկական Ակադեմիայէն առած է իւր վկայականը — ինքն ալ չը յիշեր — սակայն իւր մեծ մամը կը վկայէ թէ իւր որդուդն նման մեծ բժիշկ մը չկայ։

Ա.յս արդար և անաչառ վկայութիւնը Տօթթէօռ Ֆընտըխին օդիւլական խանդն ու արհեստական եռանդն աւելցնելով՝ քիմիադիտական Ա. փորձը իւր մամուն վրայ ըրեր և պէնէֆէյն թոյն ըլլալը անոր մահուամբը ստուգեր է։

Մարդկային ընկերութեան օգտին համար մամը զոհող այսպիսի բժիշկ մը՝ յայտնի բան է որ իր քսակին շահուն համար՝ ընդհանուր ազգը անձնուիրաբար ջարդելու մեծ յօժարութիւն պիտի ունենայ և ունի ալ կ'ըսեն ոմանք։

Ենթադրենք թէ՝ տօքթօռ Ֆընտըխ հիւանդի մը կանչուեցաւ. սա՝ սովորական եղած մեթոտով հիւանդին բաղկերակը չի քններ, այլ առաջ դեղագիրը դրելով ետքը հիւանդին աչքը կը զննէ, և որպէս զի հիւանդութեան ժառանգական ըլլալն ալ հասկընայ՝ հիւանդին ազգաբանական հարցումները կ'ուղղէ. թէ մայրը գեղեցի՞կ էր, թէ ցասկո՞տ էր, թէ հայրը երիտասարդ էր, թէ շատ հարո՞ւստ էր և.ն. և.ն.

Հիւանդին նախապէս դեղագիր դրելուն պատճառը՝ դեղագործական փորձի համար ըլլալուն՝ ուրիշ բժիշկներէ զանազանուելու յարմար միջոց մը կրնայ համարուիլ։

Նաև հիւանդ մը մեռցուցած ատեն՝ երբ հարցուի իրեն թէ՝ ինչո՞ւ ուրիշ բժիշկ չըկանչեցիր, կը պատասխանէ ծանրութեամբ թէ իր հիւանդին մահուան և առողջութեան պատիւը միայն իրեն կուզէ սեպհականել։

Ա.յս մեթօտը նորվմեթօտ է և կրնայ տօքթօռ Ֆընտըխ իրաւապէս պարծենալէ երկրագնդիս վրայ իրեն նմանը չունի և կարծենք ունենալու ալ չ'է։

Մէկ քանի հեռատես բարեկամներ մեզի ըսին թէ՝ այս յառաջադիմութեամբ տօքթօռ Ֆընտըխ օր մը մեծնալով մեծնալով տօքթօռ ճէվիզ պիտի ըլլայ և՝ ի կարդին, հինտխթան ճէվիզիի, դադայի, ձմերուկի չափ մեծնալով՝ մեծ ջարդ պիտի ձգէ փոքր աստիճանի թէ բժշկաց և թէ հիւանդաց մէջ։

ԹԷԼՓԷԶԷՆ ԶԵՆՔ ՎԵՐՑՆԵՐ

Ա.յս պատճառաւ անցեալ չաբթու իւսկիւտարի մէջ հարթնիք մը եղաւ ծնացեր է։

Փեսին և աղջկան կողմէն՝ կրօնական ժողովոյ որոշած հարսանեկան կանոնաց ամեն կէտերն ընդունուեր, սակայն առանց թէլփէզէյն վէկեղեցւոյ մէջ պսակուելու հրամանին դէմ ապստամբութիւն յարուցուեր է։

Տաներէց քահանայն տեսնելով որ թէլփէզէյով պսակուելու պատասխանատուութիւնը իր վրայ պիտի ծնայ, հարսանիքը մէկ երկու շաբաթ ետ ձգեր է, որպէս զի հարսնեւորաց կողմէն վերջնական որոշումմը տրուի։

Թէպէտև հարսնեւորք կը յուսան եղեր թէ, կրօնական ժողովոյ այս որոշումը դեռ նոր ըլլալուն՝ Ա. անգամ իրենց բացառութիւն ըլլուելով, թէլփէզէյով պսակի թոյլտուութիւն պիտի ըլլայ։

Ա.յս սխալ կարծեաց առաջքն առնելու համար քահանայն շատ աշխատեր է, սակայն չէ՛ կրցեր և ո՛չ մէկ կողմը համոզել. վասն զի փեսին և աղջկան ազգականները այնպէս վճռեր են որ՝ փոխանակ առանց թէլփէզէյի պսակելու, աղջիկը բնաւ չը կարդեն։

Եթէ այդ կանոնք թէլփէզէյի այսչափ նախանձախնդիր են, կրնան կրօնական ժողովոյ նոր կարգադրութիւնը յարգելու համար եկեղեցւոյ մէջ պսակը առանց թէլփէզէյի կա-

տարել, և՝ ի վերջոյ դուրս նլած առնն ուղածնուն չափ ծանրութեամբ հարսին գլխէն վար թելփեչէ մը անցնելով ըստ հին սովորութեան 40 օր 40 գիշեր վողոցները պըտըտցնել։

Կամ երթէ ծանրադին թելփեչէ մ՚ունենալով՝ պաթալ ճնալուն այդչափ հոգ կը տանին նէ, անհոգ թող ըլլան, հիմակուան փեսայները առանկ ծանրադին զարդերուն յարգը կը ճանչնան. կը պագնեն ճակատին կը դնեն. ուսի իրենց նոր գալիք փեսան անշուշտ այդպիսի թելփեչէներուն չուտ և սուղ ծախուելուն կերպը իրենցմէ պիէկ դիտէ։

Իսկ երթէ աւօթխածութեան համար հարսը իր երեսը ցոյուցնել չ՚ուզեր նէ, ան խաբանէն թող մազ մը առնեն, երեսը անցուցնեն. կրօնական ժողովոյ հարսանեկան կանոնադրութեան մէջ մազի արդելք չկայ. աղատ են ալիւրի մազ ալ կախել, քէօմիւրի մազ ալ։

Չ՚է, թէ որ իւր նախնեացը հետևելու նախանձաւորութեամբ «թելփեչէ կուզեմ»ի կուիւը փեսին կողմէն վրթեր էնէ՝ թող այդ պարոնը նախնեաց հետևելու նախանձաւորութեամբ՝ ինքն ալ էնթարի, ճիւպպէ, խավուա հագնի որ հաւասարութիւնը յարգած ըլլայ։

Ցիշեալ հարսնիքին վրայ այսչափ տեղեկութիւն տալէ վերջը՝ կը խօստանանք մեր ընթերցողաց ուրիշ առիթու սոյն գործին վախճանն ալ հրատարակել որպ անհամբեր կ՚ըսպասենք։

ԱՆՕՐԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Շաբթուս մէջ Հայ-կաթոլիկ երիտասարդ մը ամուսնանալով՝ իւր քոյրերը հարսանիք կը հրաւիրէ։

Սակայն քոյրերը հասունի ըլլնուն՝ կը մերժեն իրենց եղբօր հրաւերը՝ ըսելով թէ իրենց խոստովանահայրը եղող Ա. Միքայէլ վարդապետ խստիւ պատուիրած է իրենց որ այդ հարսանեաց ներկայ չը ըլլնուին։

Ձիշմէճեան Միքայէլ վարդապետ առարկելով թէ՝ աղջկունք իրենց եղբօրը հարսանեաց պսակի արարողութեան ներկայ ըլլնուելով մահացու մեղք դործած և աննեղելի յանցանայ ենթակայ պիտի ըլլան, յայտներ է իր ճեզուիթական էնթրիքը դարձնել յիշեալ պարզամիտ ընտանեաց մէջ։

Խեղճ երիտասարդը թէև չատ կ՚աշխատի համոզել իւր քոյրերը և վարդապետին ունայնաբանութիւնը փաստիւք ցոյուներ՝ սակայն չի կրնար յաջողիլ, և ցաւ ի սիրտ տուն կը վերադառնայ. տեսնելով որ՝ իր քոյրերը մոլեռանդութեամբ աւելի կ՚ուզեն խաբեբայի մը ճանկը ինկնալ՝ քան իրենց հարազատ եղբօրը գիրկը։

Եթէ սոյդ իրողութիւնն այսպէս է, յիշեալ Ձիշմէճեան վարդապետին ըրածը մեծ անօրէնութիւն է որ՝ առանց խղճի այսպիսի սուտ քարոզութիւններ ընելով՝ եղբայրը քրոջմէն և քոյրն իր եղբօրմէն անջատելու ելեր է։

Բայց սակայն իր ըրածը մեծ յաջողակութիւն մը չէ, որ թէ իրեն և թէ իր դասուն բնաւ պատիւ չբերելէ զատ՝ մեծ անպատուութիւն ալ կը բերէ, վասն զի կին մը համոզել շատ դիւրին բան է, քանի որ կանանց սեռը դիւրահաւան և միամիտ ըլլալով դիւրին կերպով այդպիսի խաբեբայից թակարդը կ՚իյնան։

Երկրորդապէս, միթէ Ձիշմէճեան վարդապետ ո՞ր աշխարհին և ո՞ր դարուն մէջ կապրի որ իր ժողովրդեան այսպիսի հնաւուրց առասպելաբանութիւններ կընէ, միթէ չը գիտէ՞ որ հարսանիք ըսուածը լոկ հանդիսաւուն մ՚ըլլալուն զատ է ամեն ոք հոն անխարտարար մտնելու։

Քրիստոնեի մը հարսանեացը փոխադարձ կերպով՝ հրեայք ալ, Թուրքերն ալ կրնան

ներկայ գանուիլ և սուրբ պատակի արարողութեան ներկայացմանը ամենայն պատասանաւոք տեսնել. մինչ ձիղմէճեան վարդապետ նոր օրհնոդիր մ՚ըլլալ կուզէ։

Արդ՝ ձիղմէճեանի պէս անօրէն վարդապետութիւններ ընողները ուրիշ բան չեն չահիր՝ բայց հին ընտանեաց մէջ պատակտուածներ և կռիւներ յարուցանել և ի վերջոյ իրենց սերմանած այդ թշնամութեանց անիծից պատուղը իրենք քաղել, ի նախատինս կրօնի և ազգութեան։

ՈՒՅՏՈՒՐՄԱՍԻՕՆ

Հայր օլա միւսիւ Լօրէն, նէյէ կէօղիւնիւ պաղլամըշըն, աթտա՞ն մը տիւշահիւն, պիր գազայա՞ մը օղրատըն։

— Ա՛խ, սուրբնատը, օ մօն չէտ, չու լնանը սոմոնդն իճատ էտէնի պուլատմ եօդ մո՞ւ, էթինի ճըմպըզլա եօլաճաղըմ։

— Նէյէ՞։

— Նէյէ՞ օլաճագ, ֆրանսըզըն պիրիսլէ ջէզէտլա կէօրիւշէյիմ արզուսըյլա՝ գալդըրմ լօգանթատանըն պիրինէ կիթատիմ։

— Է՛յ։

— Լօգանթաճըյը կէօրմէք իչին՝ ուշագլարա «չու պիզիմ 15 ի չըղըրըն, կէօրիւշմէք իսթէրիմ» տէտիմ։

— Օն պէ՞շ մի. օնէ՞ րապութատըզ սէօզ.

— Նատո՞ւ րապութատըզ ճանըմ, լիսանը ումուտիտէ 15 նումէրօ լոթանիոճը տէմէք տիր։

— Բէք ֆէնա նումէրօ, նէյիսէ, հէրիֆ կէ՞լսի մի։

— Սաղլըք սէլամէթլէ կէլմէյէյսի, հէրիֆ կէլիր կէլմէզ «գուզում միւսիւ 15, չունատան պանա պիր 56 վէր» տէր տէմէզ եիւղիւմէ պիր թօգաթ աշդ էթմէկսին մի։

— Ալլահ, ալլահ, հիչ պիր ատամ աղզըյլա էլի ալթըյա արզու էտէ՞ր մի. 56 տէյի ատէթա թօգատա տէրլէր։

— Պէն նէ՞ պիլէյիմ, լիսանը ումուտիտէ փօմպիէ սալընատընա տէրլէր տէյի սէօյլէտիմ։

— Պագ չու պաշընա կէլէնլէրէ, թիւրքճէտէ իքի թանէ չէրքէշիք նումէրօլար վարըտը, կիթմիշ կէլմիշ տէ սանա բասթ կէլմիշ։

— Հէմ նա՞օրէ բասթ կէլմիշ, պիլի՞րսիսին՝ էյէր սագընմազսամ վար ա՛, հէրիֆ կէօղլիւմիւ բաթլատաճագտը։

* * *

Ը՜օ՛ պէտիկ, պու ուչուրմայը նէրէ՞տէն ալտըն։

— Տօղրու նօլատա թիւթիւնճիւ Դիրդորատան։

— Դա՞չ փարայա ալտըն։

— Զօդ ախշուիթա էտէրիմ տէյի գուրուշլուգ ուչուրմայը հէր կիւն լուօթ լուօթէ 30ար փարայա վէրիյօր։

— Հայտէ խախալօղ սէնատ. փարայըլա ուչուրմա ալաճաղընա, թէլէկրաֆ թէլլէրինատ չո՞դ, պիր մէրտիվէն գո տա թօփլա։

— Եաղմա եօզ, օ ուչուրմալար ըսմարլատմատըր, քի՞մ պիրլիր հանկը թիւճճար ուճուզ պուլմուշ տա, չափըք կիթտին տէյի ՕՓտամ պօլտան Ամերիդայա ուչուրմա կէօնտէրիյօր։

— Արթըք թէլէկրաֆճըլար տա ասըզմաճըլար պաշլատըրտա՝ պիզ ֆըրսըտֆըլար հայտէ հայտէ պաշլարըզ։

* * *

— Ամմա արթըք սէնատ թամահքեարլըղըն էօլչիւսինիւ աչըրտըն, հօճա Տատուր. ալլահըն վէրտիննատն հալին վադթին եէրինատ. կէչէն կիւն, 40 եըլտա պիր կէճ վագըթ էվինէ միսաֆիրլիկ կէլէն պիր թանէճիք կիւվէյինի դօվմանըն ալէմի վարմըյը՞ոը։

— Սէն նէ՞ սէօյլէյօրսուն պէ՛. պէն օնու թամահքեարլըղըմտան գօվմատըմ, գալդար պաշըմա պիր պէտա աչար տէյի էվէ գապուլ էթմէկտիմ։

— Նէյէ՞։

— Իչթիմէկո՞ն մի. կէչէնատ պէօյիւքտէրէլի տիւքքեանճը նէմիչէնին պիրիսինէ պիր նէմիչէլի միսաֆիր կիտէր. հէրիֆ հէմէէտո

տիր տէյլ՝ բայէթ էտիպ տիւքքեանըն լչլնա պիր եաթադ սէրէր · պիրտէ սապահ պագար քի միսաֆիր նէմայէլի քէնտի քէնտինի ուսթուրայլա պօյնունու քէսմիչ :

— Էյ ·

— Էյսի օ՛ միսաֆիր նէմայէլինին տէյի օլտուղու աննաչըլըը ամմա, ղալալը տիւքեանճը պիր իլճի այ իսթիմլաթադ չէքտիքտէն սօնրա :

— Էյ չիմարի պու սէպէպ կիւվէյինի գօլտուղունա դուրի օլտո՞ւ մու եա :

— Իսթէր օլսուն իսթէր օլմասըն , չիատէթլի սըճադլարըն պու նաղլիք վագըթլարընտա պէն էվիմտէ միսաֆիր դապուլ էտէմէմ վէսսելամ :

— Պէն սէնի դըշտան տա պիլիրիմ , ա՛ թամահքար հէրիֆ :

— Դըշըն տա վիճուտլար չիւրիւք օլուպ էվիմտէ տօնմասընըլար տէյի քիմսէյի դապուլ էթմէյօրում , արթըք պանա թամահքար տէյի իֆթիրա իթմէնին մինասիպէթի վա՞ր մը եա :

* * *

Բարև՛ , տիրացու Բարթամ , սըկէց լինդի մէճիտիյէ մը տո՛ւր :

— Ինչի՞ բարայ է ուղածդ ախպար , հէմ ադ լինչ անքաղաքավարութիւն է , պէլքի էս մէճիտիյէ մը չ՛ունիմ :

— Ձանըմ , աղուր ոսկի սահաթ մը կայ վիճակահանութեան դրուած , ես ալ կուզեմ քի բարեկամի ելլայ :

— Դնա բանդ Աստուածդ սիրես · զաթը ես խըսլանմիչ եմ եղեր · դուն ալ լնծամէ մէճիտիյէ մը խաբմիչ ընելու ելեր ես :

— Հասկցայ , կէնէ քեզի բան մ՛ըրեր են որ խըրսես ելեր :

— Նա՞սըլ խըրսլանմիչ չըլլամ ախպար , վայրկենական վիճակահանութիւն է ըսելով քիչ մնաց որ 5 թադիդէյլի մէջ դրքածախին մէկը ղես սօյմիչ պիտի ըներ :

— Աստուածդ սիրես՞ . . :

— կը քաշէ՝ հենդերէն , կը քաշէ՝ հենդերէն , 15–20 ղրչ առաւ գետինն անցնելու բաղդես . . . հիչ հեգերէնը սաղմոս չէղաւ , ախպար :

* * *

— կամիտաս աղա , պու սանա ար տէյի՞լ մի · նըշանլընա զիւլ տէյ՞իլմի , իչխաէն նո՞է տեր · նըշանլը օլտուղուն 4 սէնէյի կէչտի , նի՞չին տիւիւն էթմէյօրսուն , ալլահա չիւքիւր էլինտէբի օլան վարիտաթընա էօյլէ իլճի դարը տտա պէսլէյէ պիլիրսին :

— Ա՛յ օղուլ , հէր իչիտին պիր սայկըը վար , էլպէթտէ պէնիմտէ պիր տիւշիւնտիւիւմ քէօչէ վարըը :

— Էյի ե՛ա , իթիրազըն վարսա , սէօյլէ պիզտէ պիլէնիմ :

— Ձանըմ , մաճարիտանտա 2 նշանլը սէօզ պիր էթմիշլէր , օն պին ֆիօրինի 35 սէնէտէ թօփլամայընճա էվլէնմէմիշլէր . պէնտէ պու եօլու թաւթմուշ կիտիյօրում , 10000 լիրա գազանմայընճա էվլէնմէյճէյիմ :

— Աննաչըլըը , օնլար իլճի քիչի 10 պին ֆիօրինի 35 սէնէտէ գազանմըշլարսա՝ սէն եալընըզ պաշընա 10 պին լիրայի 70 սէնէտէ գազանըպ՝ կալիպա նըշանլընըն թօրունլարընա վաղիյէթ էտէճէքսին :

ՇԻՐՔԷԹԻ ԱԼԱՆ ՔԷՆՏԻՆԷ

Իպտս շիրքէթի ալան քէնտինէնին մէպտէի ասլիէէսի , 1875 սէնէսի մահը հազիրանըն 15ինճի կիւնիւնտէն պաշլայարագ , 10 սէնէյէ տէկին 50 պին լիրայը միւթէճավուզ պիր սէրմայէ թէրագքիւմ էյլէմէք ուիր քի , պու տա 10 պին չէրիքին(1) սէնէտէ եարըմլիրա , եանի այտա 5 պուչուգ ղրշ վէրմէսիյլէ հուսուսլէ կէլէպիլիր : Իպտս թէրագքիւմ իսիլէճէք ահչէնին նէ՛րէյէ սարֆ օլաճաղընը պէյան էթմէէտէն էվվել՝ Շիրքէթի ալան քէնտինէնին թարիղաթընա տայըը պիր գաչ մալիւմաթլար վէրէլիմ :

(1) Զօղու կիթիւ աղը գալը , 3 կիւն զարֆընտա 5 քիչիտէն դիյատէ հիսէտարան իմզալատը :

Իւք եվվէլ՝ Շերքեթէ տախիլ օլմադ խոթէյէն քեաֆֆեկի չերիքլերին իլկի ըագդամա աչնա օլմայաճադլարը դավիլտէն օլտուղու չէօյլե տուրսուն, մէսուլու իտարէնին ամէլիաթընա տախի ասլա վէ գաթան մանէա վերէմէյեճէքլեր, չէօյլե քի, հալընըզ սէնէվի հաբըմ լիրա վերկիլերինի թէսիյէ եաէճէքլերի էսնաաէ, մէսուլու իտարէնին մուհզի պիր մագալուղ փուսուլասընը ալըպ, եա ճէպլէրինէ դօյուպ սադլայաճադլար, հահուտ երբըթըպ տթաճադլար տըր։

Սանիյէն, Մուհասէպէ տեֆթէրի կիպի մինասիպէթսիզ ալամէթլեր գաթան գալուլէ մաքրուն սայըլմայաճաղը կիպի, կէրէք մէսուլու իտարէ վէ կերէք սանտըքքեար պիր ատամանա իպարէթ օլուպ, թէրաքքիմ օլունաճագ ահչէյի քէնարի քէյֆինէ, եա էվլինաէ հըճղ եաէճէք վէ հահուտ հասըլաթը քէնարինէ այիտ օլմադ իւդրէ, խաբրճաէն պիր սարաֆա ֆայըդա վերէպիլէճէք տիր։

Սալիսէն, Շերիք օլանլարըն հաչը 18 նիհայէթ 25 օլաճաղը մուդարրեր օլուպ, էօյլե քեամիլ, հիսապի, մանէա վերէն, էֆքեարլարը թահրիդ եաէն, վերտիի փարայը կերի խոթէյէն կիպի մինասիպէթսիզ հերիֆլեր չերքէթէ հիչ պիր վագըթ դապուլ օլունմայաճադլար տըր։

Բապիէն, էօյլե սայըր չերքէթլեր կիպի, միւտիրի, միւմթէչարը, սանտըքքեարը, քեաթիպի, թահսիլտարը չերիքլերը գուրաբյլա ինթիխապ օլունմայընչ՝ հալընըզ չերքէթին մուճիտի օլան հօճա Սիւմիւքեանընն րէյ ու քէյֆինէ մէնուէթ օլաճադ տըր։

Խամիսէն, չերիքլերին հահուտ հիսեաբանընն 10,000 քիչիտէն իպարէթ օլմասը հիւքմի գաթի իսեաէ, ախզուլիմալարըն քէսրէթինի տեր հաթըր եաէրէք՝ օնունու թէնղիլ իլէ, 1000 քիչիյէ, հահուտ իչի տահա գօլայլաթմադ իչին 100 քիչիյէ գանաաթ օլունաճադ տըր։

ԻՄԹԻՄԱԼԻ ՍԷՐՄԱՑԻ

1· Գավիլ՝ Օն Սէնէյէ տէկին թէրաքքիմ օլունաճադ սէրմայէյէ՝ հօճա Սիւմիւքեանընն վարիտաթը տըր. կիպի նաղար օլունուպ, հաթտա սէրմայէյի իսթիմալ էթտիի վադըթ չերքէթին աղալարընըզտա իսթէտիի մահալէ կէօնտերմէյէ սէլահիյէթի օլաճադ տըր։

2· Գավիլ՝ Ինչպու սէրմայէ իւչ դըսմա թադսիմ օլունուպ, պիր դըսմը Հինտիսթանա, տիկեր դըսմը Ամէրիգայա կէօնտէրիլիպ, պադը գալան դըսմըտա Սթամպօլտա ալըդօնաճադ տըր։

Հինտիսթանա կիտէն դըսմըտա ասլան բօսթու սաթըն ալընմադ վէ Ամէրիգայա կիտէն դըսմըտա, պէօյիւք պիր արաղի իչթիրա էթմէք վէ ստամպօլտաքի դըսմը ալան էնպինէ պիրլեր իչէ սարֆ էթմէք մուդարրեր օլտուղու կիպի, մէմուրլարըն տահի մահաչը հօճա Սիւմիւքեանըն թարաֆընտան թէսիյէ օլունաճադ տըր։

Խիւտա նէ քերտէ, հօճա Սիւմիւքեան պիր իչէ հիտաէթլէնիպ չայէտ մէմուրլարըն մահաչընը դաթի հահուտ թէնղիլ էտէրսէ, պու եիւզտէն հասըլ օլաճադ զարար զիյանա մէսուլ օլմայաճադ տըր։

3· Գավիլ՝ հօճա Սիւմիւքեան Սթամպօլտաքի սէրմայէ իլէ չըմէնաըքֆէր պիլէթլերի ալըպ, ֆայըդը չերքէթէ, դըսմէթի քէնարինէ թահսիս իտէճէք տիր, հաթտա չերիքլերին պիրինէ քէնարի չահաընա այիտ օլարադ պիր իքրամիէլի բիանդօ թէսատիֆ էտէրսէ՝ հօճա Սիւմիւքեան օնու զապթ էտիպ, Հինտիսթան սէրմայէսինէ իլավէ էթմէյէ մէքղունիյէթի օլաճադ տըր։

4· Գավիլ՝ Հիսեբտարանտան պիրի եէրտէն թէսատիֆէն պիր չըդըն ալթըն պուլուրսա, տէրադադ հօճա Սիւմիւքեանա թէսլիմ էտէճէյլի կիպի, օ չըդընտան հիչ պիր հագդը օլմասընդընա տայիր 10 աաէթ քէֆիյէտ պիր սէնէտ տախի վերմէյէ պօրճլու օլաճաղը պէտիհի տիր։

(Ցվաղ)

ՏՕՔԹԷՕՐ Մ. ՀԷՔԻՄԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը հաստատած է Օրթա-դիւղ թաչ-վէրտիվէն փողոց թիւ 1 տունը, ուր ամեն առաւօտ և ցերեկ կրնայ հիւանդ ընդունել և ցայտած ժամերն ալ հիւանդաց այցելութիւն տալ։

ՏՕՔԹԷՕՐ Մ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Փարիզի բժշկութեան վարժարանէն մէջ իր ուսմունքը աւարտած և վկայականն ըստացած ի Պոլիս վերադարձած է. այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է ի Գալաթիա, Հայոց եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունել, և երեքշաբթի օրերն ալ ձրի դարմանել։

ԲԺԻՇԿ Վ. ԵՒ Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Պատիւ ունին ծանուցանել ցարդուց Հայոց ազգութեան որ իրենց բնակութիւնը Բերայ Մ. Ց. Ոսկեբերանի դիմաց Ըլթըր փողոց թիւ 1 տունը փոխադրած ըլլալով հետևեալ օրերը ներկայ պիտի գտնուին ամեն տեսակ հիւանդ ընդունելու։

Տօքթէօր Վիչէն Օրմանեան երկուշաբթի և հինգշաբթի օրեր ժամը 6–8. նոյնպէս չորեքշաբթի օրեր նոյն ժամը ձրի պիտի ընդունի։

Տօքթէօր Կոմիտաս Օրմանեան երեքշաբթի և ուրբաթ օրեր առաւօտեան ժամը 12–3. և շաբաթ օրերը յիշեալ տեղն ձրի պիտի դարմանէ աղքատաց։

Դումդափու Մօլա Թաչի ճամբէն 4½ կանգուն երեսով ամենը 90 կանդուն տեղ մը կայ ծախու։ Ուղողը կրնայ դրասենեակս տեղեկութիւն առնել։

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ՎԷՅ

ՔԵՐԹՈՒՍԾՔ

ՆՈՒԻՐԱԿԱՆՔ

ԹՈՐԲՄԱՆԵՑ

ՄԵԼԴՈՆ Կ. ՆԱԶԻԿԵԱՆ

Սոյն բանասիրական դիրքը իւր մէջ պարունակած իմաստալից դաղափարներով արժանի է ամեն կարդի աղդային բանասիրաց։

Կը դրուատեղէն է Թրէնկեան դրատուն. կը ծախուի նաև Հայ դրավաճառաց քով. ի գին 4 ղրշ.

ՀԱՄԱՌՕՏ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

Մ. Երուսաղէմայ վանուց տպարանէն ի լոյս ընծայուած այս դասագիրքը կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, ողջ ստակ 7 ղրուշ։

Կը ծախուի Երուսաղէմայ փախանորդարանը և մայրաքաղաքիս Հայ գրավաճառաց քով ի գին 7 ղրուշ։

Մամլոյ իւրաքանչիւր շրջանը 32 օրինակ է։

Տպարագրութեան տեղն է Պոլիս, Զինճիրլի խան վերի յարկ Թիւ 18։

Դուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է։

Շրջանին դինը դահեկան կանխիկ	60
Կիսաշրջանը » »	30
Մէկ թիւը փարայ	30
Ծանուցման տողն է դահեկան	2

ՇԱՐԱԳԻՐ–ՏՆՕՐԷՆ
ԳԷՈՐԳ Ց. ԱՑՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ս. Ղ. Պարտիզպանեան եւ Ընկ.
ՐԻԶԱ–ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3